

Jakelussa mainituille

Tiedote asiantuntija-avusteisesta huoltoriitojen sovittelusta käräjäoikeuksissa ja pyyntö yhteishenkilön nimeämisestä

Osassa käräjäoikeuksia on vuoden 2011 alusta lukien ollut käynnissä oikeusministeriön huoltoriitojen tuomioistuinsovittelua koskeva kokeilu, jossa sovittelussa tuomaria avustaa asiantuntija. Asiantuntija-avustajat ovat pääosin kuntien perheneuvoloista ja muusta sosiaalitoimesta.

Asiantuntija-avusteista huoltoriitojen sovittelua suunnitelleen työryhmän mietintö 61/2010 samoin kuin menettelyn laajentamista suunnitelleen työryhmän mietintö 36/2012 ovat liitteenä. Ne löytyvät myös oikeusministeriön verkkosivuilta

Kokeilusta saadut tulokset ovat myönteisiä. Hankkeen loppuraportti 25/2013 on liitteenä ja löytyy myös oikeusministeriön verkkosivuilta

Oikeusministeriössä on valmisteltu luonnos hallituksen esitykseksi asiantuntija-avusteisen huoltoriitojen tuomioistuinsovittelun vakinaistamisesta koko maahan. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa Eduskunnalle syksyllä 2013. Lakimuutokset pyritään saamaan voimaan 1.5.2014.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että asiantuntijapalveluiden järjestäminen tulee käräjäoikeuden hallinnollisen kanslian sijaintikunnan tehtäväksi. Tämän kunnan ei kuitenkaan tarvitse itse tuottaa asiantuntijapalveluita, vaan se voi tehdä sen yhteistyössä muiden kuntien kanssa tai palvelut voi tuottaa esimerkiksi sote-piiri. Kunta voi hankkia palvelun myös ostamalla sen yksityiseltä taholta. Valtio korvaa kunnille asiantuntijapalveluiden järjestämisestä aiheutuvat kustannukset. (Luonnos hallituksen esitykseksi liitteenä)

Kokeilussa saatujen kokemusten perusteella on arvioitu, että asiantuntija-avustajia tarvitaan tuomiopiirin väestö- ja juttumääristä riippuen 2-5 käräjäoikeutta kohden. Avustajien tarve riippuu myös siitä, onko käräjäoikeudella useita kanslioita ja miten pitkien etäisyyksien päässä toisistaan ne ovat. Asiantuntija-avustajana toimiminen ei ole päätoiminen tehtävä, vaan saatujen kokemusten mukaan se edellyttää muutaman päivän työpanosta kuukaudessa.

Asiantuntija-avustajilta edellytetään riittävää pätevyyttä tehtävään. Avustajalla tulee olla psykologin tai sosiaalityöntekijän koulutus, riittävä lisäkoulutus ja kokemusta työskentelystä eroperheiden kanssa. Tarkemmin ehdotetut pätevyysvaatimukset selviävät hallituksen esityksestä.

Oikeusministeriö valmistautuu uudistuksen toteuttamiseen. Tavoitellussa aikataulussa pysyminen edellyttää, että kunnat valmistautuvat nimeämään asiantuntija-avustajat syksyn 2013 aikana.

Oikeusministeriö pyrkii pitämään syksyn 2013 aikana jokaisessa uudessa kärjäoikeudessa tiedotustilaisuuden uudesta menettelystä. Tilaisuuteen tullaan kutsumaan myös asiantuntijaorganisaation edustajat ja asiantuntija-avustajiksi valitut.

Sovittelun aloittaminen edellyttää sitä, että kunnan sosiaalitoimi ja kärjäoikeus hyvissä ajoin suunnittelevat ja organisoivat yhteistyössä toiminnan toteutuksen. Oikeusministeriö auttaa mahdollisuuksien mukaan uuden toiminnan aloitusvaiheessa. Ministeriöstä saatte myös tiedon paikallisesta kärjäoikeuden yhteyshenkilöstä, jonka kanssa voitte keskustella asiantuntija-avustajien lukumäärästä ja muista käytännön seikoista. Tietoa käytännön kokemuksista asiantuntija-avun organisoinnissa voitte saada myös ottamalla yhteyttä niiden kuntien sosiaalitoimeen, jotka ovat mukana kokeilussa.

Asiantuntija-avustajana toimiminen edellyttää kouluttautumista tehtävään. Oikeusministeriö tarjoaa sovittelijatuomareiksi ja asiantuntija-avustajiksi valittaville koulutuskokonaisuuden, joka käsittää kaksi kolmipäiväistä koulutusjaksoa. Koulutuksen ajankohdat ovat seuraavat:

1. Lapsioikeutta ja -psykologiaa 22.-24.1.2014 ja 5.-7.2.2014
2. Huoltoriitojen sovittelukoulutus 12.-14.3.2014 ja 26.-28.3.2014

Koulutusjaksot ovat maksuttomia ja sovittelijatuomareille ja asiantuntija-avustajille yhteisiä. Koulutettavien matka- ja majoituskustannuksista vastaa oma työnantaja.

Kärjäoikeudet on jaettu koulutusjaksoihin seuraavasti:

**Lapsioikeus ym. 22.-24.1.2014,
Huoltoriidan sovittelu 12.-14.2.2014**

Ahvenanmaan kärjäoikeus
Etelä-Pohjanmaan kärjäoikeus
Etelä-Savon kärjäoikeus
Kainuun kärjäoikeus
Keski-Pohjanmaan kärjäoikeus
Pohjois-Savon kärjäoikeus
Satakunnan kärjäoikeus
Ylivieska-Raahen kärjäoikeus

Lapsioikeus ym. 5.-7.2.2014,

Huoltoriidan sovittelu 26.-28.3.2014

Hyvinkään käräjäoikeus
 Itä-Uudenmaan käräjäoikeus
 Kymenlaakson käräjäoikeus
 Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus
 Päijät-Hämeen käräjäoikeus
 Tuusulan käräjäoikeus
 Vantaan käräjäoikeus
 Varsinais-Suomen käräjäoikeus

Jotta uuden sovittelumenettelyn aloittaminen sujuisi tehokkaasti, pyydämme, että virastonne ilmoittaa projektipäällikkö Anna-Kaisa Aaltoselle yhteyshenkilön, joka vastaa virastossanne asiantuntijapalveluiden organisoinnista.

Lisätietoja antaa projektipäällikkö Anna-Kaisa Aaltonen p. 029 51 50 245 tai 050-52 71 760. (lomalla 1.7.- 5.8.)

Apulaisosastopäällikkö,
 hallitusneuvos

Heikki Liljeroos

Projektipäällikkö

Anna-Kaisa Aaltonen

JAKELU

Mariehamn/socialdirektör Susan Lehtinen
 Seinäjoen kaupunki/sosiaalityön tulosaluejohtaja Päivi Saukko
 Mikkelin seudun sosiaali- ja tervsystoimi/ perhepalveluiden johtaja
 Johanna Will-Orava
 Kajaanin kaupunki/Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon
 kuntayhtymä/perhepalvelujohtaja Matti Heikkinen
 Kokkolan kaupunki/sosiaali- ja vammaistyön johtaja Seppo Mattila
 Kuopion kaupunki/lapsiperhepalveluiden va. lastensuojelupäällikkö
 Marketta Kolari
 Porin kaupunki/Sosiaali- ja perhepalveluiden palvelujohtaja Mari Levonen
 Raahen kaupunki/ sosiaalityön tulosaluejohtaja Irma Heikkinen
 Hyvinkään kaupunki/va. sosiaali- ja terveystoimen johtaja Pirjo Laitinen-
 Parkkonen
 Porvoon kaupunki/sosiaali- ja perhepalveluiden johtaja Maria Andersson
 Kouvolan kaupunki/Lasten ja nuorten palveluiden johtaja Ismo Korhonen
 Raasepori/vs. sosiaalipalvelupäällikkö Eivor Österlund-Holmqvist

Lahden kaupunki/Lastensuojelupalvelujen päällikkö Eija Kallio-Huitt
Tuusula/sosiaalityön päällikkö Marja-Liisa Palosaari
Vantaa/lastensuojelun avopalvelujen johtaja Jaana Vilpas
Turku/sosiaalityön palvelujen tulosaluejohtaja Leila Visa